

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
MBA מנהל עסקים למנהלים
סמסטר קיץ תשע"ח

מס' הקורס: (07) 687-2-2009

שם הקורס: ניהול סיכונים למנהלים

שם המרצה: מר מיכאל גלמן

מועד הקורס: יום ה' 14:00-17:00

דואר אלקטרוני: gelmam@post.bgu.ac.il

מתרגל הקורס: מר אבי דקל

דואר אלקטרוני: avidekel@yahoo.com

מטרת הקורס:

הקורס מקשר בין הידע האקדמי והספרות הרלוונטית בתחום ניהול סיכונים לבין הפרקטיקה בתחום על מנת להוות בסיס איתן וכלי לניהול היבטי המימון והפיננסים בכלל ובתחום ניהול הסיכונים בפרט. הקורס יקנה למשתתפים מושגי יסוד והיכרות עם תחום ניהול הסיכונים, ויפתח מיומנויות בשיטות השונות לזיהוי, חישוב וניהול של סוגי הסיכונים. כמו כן, הסטודנטים יכירו הערך מניהול סיכונים והגישות לניהול הסיכון, עקרונות החישוב של הקצאת ההון במערכת הבנקאית, הרגולציה המרכזית הרלוונטית ולקחים ממקרי כשל.

שיטת הלימוד:

הקורס מבוסס על הרצאות כיתה, תרגילי בית, וקריאה בספר הלימוד. התרגילים יפורסמו באתר הקורס.

דרישות הקורס:

1. הגשת תרגילי הבית בזמן באתר הקורס. לא יתקבלו תרגילים באיחור או בדואר אלקטרוני.
2. כדי להפיק את המירב מההרצאה מומלץ לחזור על החומר מההרצאה הקודמת לפני כל הרצאה ולקרוא את הפרקים הקשורים בספר הלימוד.
3. בחינה סופית.

מבנה הציון:

תרגילי בית 15% - הגשה של לפחות 80% מתרגילי הבית במודל בזמן
בחינה סופית 85%

חומר עזר לבחינה: מחשב כיס ודף נוסחאות המצורף לבחינה ושיפורסם באתר הקורס במודל לפני הבחינה.

ביבליוגרפיה חובה (בהתאם לפירוט מטה):

- Brealey R., Myers S. & Allen F., 2014, Principles of Corporate Finance, Eleventh Edition, McGraw-Hill Irwin (להלן BMA)
- Hull J., 2012, Risk Management and Financial Institutions, Third Edition, Pearson Prentice Hall.
- Casualty Actuarial Society, 2003, Overview of Enterprise Risk Management, Enterprise Risk Management Committee (להלן CAS)
- COSO, 2004, Enterprise Risk Management—Integrated Framework Executive Summary.

ביבליוגרפיה רשות:

- Aebi V., Sabato G. & Schmid M., 2012, Risk Management, Corporate Governance, and Bank Performance in the Financial Crisis, Journal of Banking and Finance, Vol. 36.
- Bertratti, A., & Stulz, R. M., 2012, The credit crisis around the globe: Why did some banks perform better? Journal of Financial Economics, Vol. 105, No. 1.
- Ellul A. & Yerramilli V., 2013, Stronger Risk Controls, Lower Risk: Evidence from US Bank Holding Companies, Journal of Finance, Vol. 68.
- Jorion P., 2007, Value-at-Risk: The New Benchmark for Managing Financial Risk, Third Edition, McGraw Hill Irwin.
- Modigliani F. & Miller M., 1958, The Cost of Capital, Corporation and the Theory of Investment, American Economic Review, Vol. 48, No. 3.
- Stulz M. R., 2014, Governance, Risk Management and Risk Taking in Banks, European Corporate Governance Institute.
- Stulz R. M., 2009, "6 Ways Companies Mismanage Risk", Harvard Business Review.
- Stulz R. M., 1996, Rethinking Risk Management, Journal of Applied Corporate Finance, Vol. 9, No. 3.

- וינר צבי וסנדלר ליאון, 2009, מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים.

יושרה אקדמית

אני מצפה שכל אחד מכם ינהג לפי אמות מידה גבוהות של יושרה אקדמית. העתקה בבחינות, בתרגילי הבית, והתנהגות לא אקדמית אחרת תביא לכשלון בקורס ולסנקציות נוספות.

רשימת הנושאים והקריאות	
פרקים	הנושא
BMA- 7,26	<p>1. מבוא</p> <p>א. מהו סיכון</p> <p>ב. ניהול סיכונים מול גידור</p> <p>ג. הערך מניהול סיכונים</p>
Hull-11 CAS, COSO	<p>2. גישת ה- Enterprise Risk Management</p> <p>א. עקרונות הגישה ותהליך ניהול הסיכונים</p> <p>ב. תפקיד הדירקטוריון וההנהלה</p> <p>ג. 3 מעגלי הבקרה</p> <p>ד. תפקיד מנהל הסיכונים</p>
BMA- 7,24 Hull- 7,8,9,16,20,21	<p>3. סוגי סיכונים ומכשירים פיננסיים</p> <p>א. סיכוני שוק ונזילות</p> <p>ב. סיכוני אשראי</p> <p>ג. סיכונים תפעוליים</p> <p>ד. סיכונים נוספים</p>
Hull-9,14,15,19	<p>4. מדד הערך בסיכון (value at risk)</p> <p>א. שיטות חישוב</p> <p>ב. יתרונות וחסרונות</p> <p>ג. מבחני קיצון, זנבות שמנים, ברבורים שחורים</p>
Hull-12,13 הנחיות בנק ישראל	<p>5. רגולציה מרכזית בתחום</p> <p>א. אמנות באזל</p> <p>ב. הון ונכסי סיכון</p> <p>ג. מינוף ויחסי נזילות</p>
Stulz 2008	<p>6. מקרי כשל מפורסמים ולקחים מהם</p>